

ΠΑΝΩ ΑΠΟ 1 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟ ΑΝΤΙΤΥΠΑ ΣΕ 30 ΓΛΩΣΣΕΣ

Miranda Cowley Heller

ΤΟ

ΧΑΡΤΙΝΟ

ΠΑΛΑΤΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

 ΜΙΝΩΑΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Βιβλίο Πρώτο

ΕΛΙ

1

Σήμερα. 1η Αυγούστου, Μπακ Γουντς.

6:30 π.μ.

Τα πράγματα έρχονται από το πουθενά. Το μυαλό είναι άδειο και μετά, μέσα στο κάδρο, ένα αχλάδι. Τέλειο, πράσινο, το κοτσάνι γερό, ένα και μοναδικό φύλλο. Βρίσκεται μέσα σε μια λευκή γαβάθα από σκληρή πορσελάνη, κουρνιασμένο ανάμεσα στα γλυκολέμονα, στο κέντρο ενός ταλαιπωρημένου τραπέζιού του πικ νικ, πάνω σε μια παλιά βεράντα με σήτα γύρω γύρω, στην άκρη μιας λιμνούλας, βαθιά στο δάσος, δίπλα στη θάλασσα. Δίπλα από τη γαβάθα, πάνω σ' ένα ράφι βρίσκεται ένα μπρούντζινο κηροπήγιο που το καλύπτουν σταξιές από λιωμένο κερί και σκόνη ενός μακρού χειμώνα, που έχει γίνει ένα μαζί του. Πιάτα με μισοφαγωμένα ζυμαρικά, μια ξεδιπλωμένη λινή πετσέτα, απομεινάρια κρασιού σ' ένα μπουκάλι ποικιλίας κλαρέ, μια σανίδα ψωμιού, χειροποίητη και

χοντροκομμένη, και ψωμί κομμένο με το χέρι κι όχι με μαχαίρι. Πάνω στο τραπέζι βρίσκεται ανοιχτό ένα μουχλιασμένο βιβλίο με ποίηση. Το «Στον κορυδαλλό» που πετάει στον καταγάλανο ουρανό –οδυνηρά, συναρπαστικά– ξαναπαίζει στο μυαλό μου καθώς κοιτάζω τη νεκρή φύση του δείπνου της χθεσινής νύχτας. «Που ο κόσμος θα μ' ακούει, καθώς σ' ακούω τώρα*». Εκείνος το διάβασε τόσο όμορφα. «Για την Άννα». Και όλοι καθόμασταν εκεί, μαγεμένοι, να τη θυμόμαστε. Θα μπορούσα να τον κοιτάζω, αυτόν και τίποτε άλλο, για μια αιωνιότητα και να είμαι ευτυχισμένη. Θα μπορούσα να τον ακούω, με τα μάτια μου κλειστά, να νιώθω την ανάσα και τα λόγια του να σκάνε σαν κύματα πάνω μου, ξανά και ξανά και ξανά. Αυτό είναι το μόνο που θέλω.

Πέρα από την άκρη του τραπέζιού το φως ξεθωριάζει καθώς περνάει μέσα από τις σήτες, πριν φωτίσει τα ποικιλόχρωμα δέντρα, το καθαρό μπλε της λιμνούλας, τις βαθιές, μαύρες σκιές των δέντρων τουπέλο στην άκρη του νερού, εκεί όπου το φως του ήλιου δυσκολεύεται να φτάσει τόσο νωρίς το πρωί. Βάζω μια στάλα δυνατό, μπαγιάτικο καφέ εσπρέσο σ' ένα βρόμικο φλιτζάνι και σκέφτομαι να τον πιω. Ο αέρας είναι ψυχρός. Τρέμω με το ξεθωριασμένο μαβί μπουρνούζι –της μητέρας μου– που φοράω κάθε καλοκαίρι, όταν επιστρέφουμε στο εξοχικό. Έχει τη μυρωδιά της και μυρωδιά αφόρετου ρούχου για καιρό, ανάμικτη με ποντικοκούραδα. Αυτή είναι η αγαπημένη μου ώρα στο Μπακ Γουντς. Νωρίς το πρωί στη λίμνη, πριν ξυπνήσει

* Μετάφραση Αργύρης Εφταλιώτης. (Σ.τ.Μ.)

κανείς. Το φως του ήλιου είναι διαυγές, σκληρό, το νερό τονωτικό, οι νυχτοπάτες επιτέλους έχουν σιγήσει.

Έξω από την πόρτα της βεράντας, πάνω στο μικρό ξύλινο πάτωμα, η άμμος έχει συσσωρευτεί ανάμεσα στις σανίδες – πρέπει να σκουπιστεί. Μια σκούπα έχει γείρει πάνω σε μια σήτα, τσιτώνοντάς τη σ' ένα σημείο, όμως την αγνώω και κατεβαίνω το μικρό μονοπάτι που βγάζει στην παραλία μας. Πίσω μου, οι μεντεσέδες ανθίστανται τρίζοντας.

Αφήνω το μπουρνούζι μου να πέσει στο έδαφος και στέκομαι γυμνή στην άκρη του νερού. Στην πέρα όχθη της λιμνούλας, πίσω από τη σειρά με τα πεύκα και τις θαμνώδεις βελανιδιές, ο ωκεανός βρυχάται οργισμένος. Θα πρέπει να κουβαλάει μια καταιγίδα στα σπλάχνα του από κάπου μεσοπέλαγα. Όμως εδώ, στην άκρη της λίμνης, ο αέρας είναι αδιατάραχος. Περιμένω, παρακολουθώ, αφουγκράζομαι... το τερέτισμα, το βουητό μικροσκοπικών εντόμων, έναν άνεμο που μόλις και ανασαλεύει γλυκά τα δέντρα. Και τότε μπαίνω μέσα μέχρι τα γόνατα και βουτάω με το κεφάλι στο παγωμένο νερό. Κολυμπάω προς τα βαθιά, προσπερνώ τα νούφαρα, ωθώ μπρος το κορμί μου με μια αίσθηση ευδαιμονίας, ελευθερίας κι ενός απροσδιόριστου πανικού που αυξάνει την αδρεναλίνη. Έχω μια φοβία, μήπως από τις σκιές στα βαθιά ξεπροβάλουν χελυδρίδες νεροχελώνες και δαγκώσουν τα βαριά μου στήθη. Ή ίσως τις τραβήξει η οσμή του αιδοίου μου έτσι όπως ανοιγοκλείνω τα πόδια μου. Ξαφνικά με κυριεύει ο φόβος να επιστρέψω στην ασφάλεια των ρηχών νερών, εκεί όπου μπορώ να βλέπω τον αμμώδη βυθό.

Μακάρι να ήμουν πιο γενναία. Όμως μου αρέσει κι ο φόβος, η κομμένη ανάσα στον λαιμό μου, το καρδιοχτύπι μου καθώς βγαίνω από το νερό.

Στύβω όσο μπορώ περισσότερο τα μακριά μου μαλλιά, αδράχνω μια ξεφτισμένη πετσέτα από το σκοινί που η μητέρα μου έχει δέσει ανάμεσα σε δύο σκεβρωμένα πεύκα, ξαπλώνω πάνω στη ζεστή άμμο. Μια βαθυκύανη λιβελούλα προσγειώνεται πάνω στη θηλή μου και σταματάει εκεί, πριν συνεχίσει το πέταγμά της. Ένα μυρμήγκι σκαρφαλώνει στους εξωτικούς αμμόλοφους που μόλις δημιούργησε το κορμί μου στην πορεία του.

Χθες τη νύχτα τελικά τον πήδηξα. Μετά απ' όλα αυτά τα χρόνια που το φανταζόμουν, μη γνωρίζοντας στιγμή αν ακόμη με ήθελε. Και μετά, το δευτερόλεπτο που κατάλαβα ότι θα συνέβαινε: όλο εκείνο το κρασί, η πανέμορφη φωνή του Τζόνας να απαγγέλλει την ωδή, ο άντρας μου ο Πίτερ, ξαπλωμένος στον καναπέ, ζαλισμένος από την γκράπα, τα τρία παιδιά μου κοιμισμένα στο ξύλινο σπιτάκι τους, η μητέρα μου ήδη στον νεροχύτη να πλένει τα πιάτα με τα κατακίτρινα πλαστικά γάντια της, αγνοώντας τους βραδινούς καλεσμένους της. Τα βλέμματά μας συναντήθηκαν μια στιγμή παραπάνω. Σηκώθηκα από το θορυβώδες τραπέζι, έβγαλα το εσώρουχό μου στο κελάρι και το έκρυψα πίσω από την ψωμίερα. Μετά, από την πίσω πόρτα, βγήκα έξω μέσα στη νύχτα. Περίμενα στις σκιές, ακούγοντας τους ήχους από πορσελάνη, νερό, γυαλί και ασήμι να κροταλίζουν μαζί μέσα στη σαπουνάδα. Περίμενα. Έλπιζα. Κι ύστερα αυτός ήταν εκεί, μ' έσπρωξε πάνω στον τοίχο του σπιτιού, άπλωσε το χέρι του κάτω από το φουστάνι μου.

«Σ' αγαπώ» μου ψιθύρισε. Έβγαλα μια μικρή κραυγή ενώ έμπαινε μέσα μου. Και σκέφτηκα: *Τώρα δεν υπάρχει γυρισμός.* Όχι άλλες τύψεις για όσα δεν είχα κάνει. Μόνο τύψεις για όσα έκανα. Τον αγαπώ, με μισώ· με αγαπώ, τον μισώ. Αυτό είναι το τέλος μιας μεγάλης ιστορίας.

1966. Δεκέμβριος, Νέα Υόρκη.

Ουρλιάζω. Ουρλιάζω και προσπαθώ να πάρω ανάσα ώσπου, τελικά, η μητέρα μου συνειδητοποιεί ότι κάτι δεν πάει καλά. Τρέχει μαζί μου στο ιατρείο, φαντασιώνεται ότι είναι η Δεσποινίς Κλαβέλ* ενώ διασχίζει την Παρκ Άβενιου, τρομοκρατημένη, σφίγγοντας στην αγκαλιά της το τριών μηνών μωρό της. Ο πατέρας μου τρέχει κι αυτός, με τον χαρτοφύλακα στο χέρι, ξεκινώντας από τον ουρανοξύστη Φρεντ Φ. Φρεντς και διασχίζοντας τη Μάντισον Άβενιου. Οι σκέψεις του τον τρομάζουν, φοβάται την ίδια του την ανικανότητα, τώρα, όπως και σε οτιδήποτε άλλο κάνει. Ο γιατρός τούς λέει ότι δεν υπάρχει χρόνος –αν καθυστερήσουν, το μωρό θα πεθάνει– και με αρπάζει από την αγκαλιά της μητέρας μου. Στο χειρουργικό τραπέζι ανοίγει στα δύο την κοιλιά μου σαν ώριμο καρπούζι. Ένας όγκος έχει τυλιχτεί γύρω από τα έντερα μου κι ένας σωρός τοξικά περιττώματα έχει μαζευτεί πίσω από τη σιδερένια του

* Μια σοφή, καλόκαρδη και ικανή παιδαγωγός στη σειρά βιβλίων του Λούντβιχ Μπέμελμανς, που μεταφέρθηκε και στην οθόνη με πρωταγωνίστρια τη Μαντλίν. (Σ.τ.Μ.)

λαβή, σπρώχνοντας δηλητήριο στο μικρό μου κορμάκι. Τα περιπτώματα συνέχεια μαζεύονται και το κλειδί είναι η επιβίωση από αυτή τη συσσώρευση, όμως αυτό θα το μάθω πάρα πολλά χρόνια αργότερα.

Ενώ ο γιατρός με χειρουργεί, μου αφαιρεί μια ωοθήκη, επιπόλαια, βιαστικός να αποκόψει τον θάνατο από τη ζωή. Κι αυτό θα κάνω πολλά χρόνια να το μάθω. Όταν τελειώνει, η μητέρα μου κλαίει για μένα για δεύτερη φορά. «Πόσο λυπάμαι» λέει. «Θα έπρεπε να τον πιέσω να είναι πιο προσεκτικός...» – λες και είχε τη δύναμη ν' αλλάξει τη μοίρα μου, αλλά επέλεξε να μην τη χρησιμοποιήσει.

Αργότερα βρίσκομαι ξαπλωμένη σε μια νοσοκομειακή κούνια, με τα χέρια μου δεμένα στα πλευρά μου. Ουρλιάζω, κλαίω, ζωντανή, έξαλλη από οργή γι' αυτή την αδικία. Δεν θα αφήσουν τη μητέρα μου να με ταΐσει. Το γάλα της κόβεται. Περνάει σχεδόν μια εβδομάδα πριν ελευθερώσουν τα χέρια μου από τα δεσμά τους. «Πάντα ήσουν τόσο χαρούμενο μωρό» λέει ο πατέρας μου. «Μετά» λέει η μητέρα μου «δεν σταμάτησες στιγμή να φωνάζεις».

7:30 π.μ.

Κυλάω πάνω στο στομάχι μου, ακουμπάω το κεφάλι μου στους πήχεις μου. Αγαπώ το πώς μυρίζει το δέρμα μου όταν ξαπλώνω στον ήλιο, μια γλυκιά και αλμυρή μυρωδιά – μια χρυσαφιά μυρωδιά μόσχου και καρύδας, λες κι είμαι καπνιστή. Από το μονοπάτι που από το κυρίως σπίτι βγάζει στα ξύλινα σπιτάκια –ένα δωμάτιο το καθένα– ακούω ένα σιγανό χτύπημα. Κάποιος έχει σηκωθεί. Πόδια τσακίζουν

τα ξερά φύλλα. Το υπαίθριο ντους ανοίγει. Οι σωληνώσεις ξεκινούν μ' ένα γρύλισμα τη μέρα τους. Αναστενάζω, αρπάζω το μπουρνούζι μου από την παραλία και τραβάω πίσω, για το σπίτι.

Το εξοχικό μας απαρτίζεται από ένα βασικό κτίριο –το Μεγάλο Σπίτι– και τέσσερα ξυλόσπιτα-δωμάτια κατά μήκος ενός μονοπατιού γεμάτου πευκοβελόνες, που αγκαλιάζει περιμετρικά την όχθη της λιμνούλας. Καλυβάκια από σανίδες, το καθένα τους με μια σκεπή υπερυψωμένη για να μένει καθαρή από το χιόνι, έναν μονό φωταγωγό, πλατιά παράθυρα-φεγγίτες σε κάθε πλευρά. Παλιοκαιρινά, απέριττα, λιτά. Ακριβώς όπως θα έπρεπε να είναι ένα ξυλόσπιτο της Νέας Αγγλίας. Ανάμεσα στο μονοπάτι και στη λιμνούλα βρίσκεται ένας λεπτός ανεμοφράκτης από δέντρα –ανθισμένες κλήθρες, δάφνες και βακκίνια–, που μας προστατεύει από τα αδιάκριτα μάτια των ψαράδων και των υπερενθουσιωδών κολυμβητών που καταφέρνουν να φτάσουν μέχρι τη δική μας πλευρά της λίμνης από τη μικρή, ανοιχτή στο κοινό παραλία της αντίπερα όχθης. Δεν επιτρέπεται να βγουν στο μέρος μας, όμως μερικές φορές στέκονται στο νερό, πέντε μέτρα μακριά, ακριβώς μπροστά στη γραμμή των δέντρων μας, αδιαφορώντας για το γεγονός πως παρεισδύουν στις ζωές μας.

Στην άκρη ενός άλλου μονοπατιού, που περνάει πίσω από τα ξυλόσπιτα, βρίσκεται το παλιό λουτρό. Μπογιά που ξεφλουδίζει, ένας σκουριασμένος εμαγιέ νιπτήρας καλυμμένος από τις μπεζ πιτσιλιές των νεκρών νυχτοπεταλούδων που τη νύχτα τις τραβάει το φως από ψηλά: μια παμπάλαια μπανιέρα με ποδαράκια που υπάρχει εκεί από

τότε που ο παππούς μου έχτισε το εξοχικό· ένα υπαίθριο ντους – σωλήνες ζεστού και κρύου νερού είναι στερεωμένες πάνω σ' ένα τουπέλο, το νερό πέφτει κατευθείαν στο έδαφος, ανοίγοντας καθώς κυλάει ένα δρομάκι μέσα στην άμμο.

Το Μεγάλο Σπίτι είναι ένα ευρύχωρο δωμάτιο καθιστικό με κουζίνα και μ' ένα χωριστό κελάρι – χτισμένο με τσιμεντόλιθους και πισσόχαρτο. Σανιδένια πατώματα, βαριά δοκάρια, ένα συμπαγές πέτρινο τζάκι. Τις βροχερές μέρες κλείνουμε πόρτες και παράθυρα και καθόμαστε μέσα, ακούμε το τριζοβόλημα της φωτιάς, πιέζουμε τους εαυτούς μας να παίξουμε Μονόπολη. Όμως εκεί όπου πραγματικά ζούμε –εκεί όπου διαβάζουμε, τρώμε, τσακωνόμαστε και μεγαλώνουμε μαζί– είναι στη βεράντα με τη σήτα, πλατιά όσο και το ίδιο το σπίτι, που βλέπει προς τη λιμνούλα. Η κατασκήνωσή μας δεν είναι φτιαγμένη να αντιμετωπίζει τον χειμώνα. Δεν υπάρχει νόημα. Μέχρι τα τέλη του Σεπτεμβρη, όταν ο καιρός κρυώνει πια και όλα τα παραθεριστικά σπίτια έχουν κλείσει για τον χειμώνα, το Μπακ Γουντς είναι ένα μοναχικό μέρος – ακόμη πανέμορφο μέσα στο ολόγυμνο φως, αλλά βλοσυρό και με μια αίσθηση θανάτου. Κανείς δεν θέλει να βρίσκεται εδώ σαν πέφτουν τα φύλλα. Όταν όμως έρχεται και πάλι το καλοκαίρι και τα δέντρα είναι πυκνόφυλλα και οι γαλάζιοι ερωδιοί επιστρέφουν για να χτίσουν φωλιές και να τσαλαβουτήσουν μέσα στη λαμπερή λίμνη, δεν υπάρχει καλύτερο μέρος στη γη από αυτό.

Τη στιγμή που ξαναμπαίνω στη βεράντα, με χτυπάει η λαχτάρα σαν κύμα, η νοσταλγία κυλάει μέσα στο ηλιακό μου πλέγμα σαν υδράργυρος. Ξέρω ότι θα έπρεπε να κα-

θαρίσω το τραπέζι πριν έρθουν οι υπόλοιποι για να φάνε πρωινό, όμως θέλω να απομνημονεύσω το σχήμα της – να ξαναζήσω την περασμένη νύχτα, ψίχουλο το ψίχουλο, πιάτο το πιάτο, να τη χαράξω με οξύ στο μυαλό μου. Χαϊδεύω με τα δάχτυλά μου έναν βαθυκόκκινο λεκέ από κρασί πάνω στο λευκό λινό τραπεζομάντιλο, φέρνω το ποτήρι του Τζόνας στα χείλη μου και προσπαθώ να τον γευτώ εκεί. Κλείνω τα μάτια μου καθώς θυμάμαι την ελαφρά πίεση του μηρού του πάνω στον δικό μου, κάτω από το τραπέζι. Πριν σιγουρευτώ ότι με ήθελε. Όταν αναρωτιόμουν, με κομμένη την ανάσα, αν ήταν τυχαίο ή σκόπιμο.

ΤΟ ΧΑΡΤΙΝΟ ΠΑΛΑΤΙ

Ένα τέλειο αυγουστιάτικο πρωινό, η Έλι Μπίσοπ, πενήντα χρονών, σύζυγος του Πίτερ και μητέρα τριών παιδιών, ξυπνά στο «Χάρτινο Παλάτι» – το εξοχικό στο Κέιπ Κοντ όπου περνάει τις καλοκαιρινές της διακοπές από τότε που ήταν παιδί. Τη στιγμή που βουτά στη λίμνη, θυμάται την παθιασμένη συνεύρεση που είχε την προηγούμενη νύχτα με τον παιδικό της φίλο, τον Τζόνας, στην πίσω πλευρά του σπιτιού, το οποίο γνωρίζει ακόμα και τα σκοτεινότερα μυστικά της...

Με αφορμή την ερωτική εξομολόγηση του Τζόνας ότι εκείνη είναι η πραγματική γυναίκα της ζωής του, τα οικογενειακά μυστικά που έρχονται στην επιφάνεια και τα σιωπηλά τραύματα που τώρα ηχούν εκκωφαντικά, η Έλι θα πρέπει να πάρει μια απόφαση για τον δρόμο που πρέπει να διαλέξει.

«Σύγχρονο και νοσταλγικό μαζί, ένα βαθιά συναισθηματικό μυθιστόρημα, όπου ξετυλίγονται μυστικά και ψέματα. Ένωθα συντετριμμένη σε κάθε σελίδα που διάβαζα».

Reese Witherspoon, *Reese's Book Club*

www.minoas.gr

9 786180 249903
ISBN 978-618-02-4990-3

ΚΩΔ. 35097